

Kokon idrottscentrum

Stadsstyrelsen 04.03.2024 § 88

Beredning och ytterligare information:

finansdirektör Henrik Rainio, stadsutvecklingsdirektör Dan Mollgren,
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Bakgrund

Utvecklingen av Kokon idrottscentrum inleddes i sin nuvarande form genom stadsstyrelsens beslut 24.6.2019 § 225. Stadens roll kommer i framtiden att allt mer förändras från en egentlig tjänsteproducent till skapare av möjligheter och koordinerare i modellen med flera producenter. Märkbara investeringar förutsätter både privat finansiering och utveckling av en affärsverksamhetsmodell.

Fastighets- och konceptutvecklingsplanen för Kokon idrottscentrum blev färdig i konsultarbete i början av år 2021. Beredningen av den fortsatta planeringen började omedelbart med ett omfattande interaktivt projekt. Interaktionen skedde i form av ett gemensamt projekt mellan Sitowise Oy, Realidea Oy och Borgå stads egen organisation. Interaktionsprojektet blev färdigt i november 2021.

Stadsfullmäktiges beslut 30.3.2022

Stadsfullmäktige beslutade 30.3.2022 § 27 om planeringsprinciper för Kokon idrottscentrum och delhelheter i den första genomförandefasen samt 30.3.2022 § 28 om utarbetande av en projektplan för idrottscentret och bildande av ett projektbolag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har det bildats ett utvecklingsbolag i aktiebolagsform, Kokonniemen liikuntakeskus oy, som har en styrelse med fyra medlemmar. Utvecklingsbolaget förpliktades genom fullmäktiges beslut rapportera regelbundet om planeringssituationen till stadsstyrelsen och åtminstone minst fyra gånger om året, så att stadsstyrelsen kan besluta om huruvida planeringen främjas. Stadsstyrelsen kan genom sitt beslut styra utvecklingen av projektplaneringen, om den så vill.

Planeringsalternativ gjord av utvecklingsbolaget

Stadsstyrelsen beslutade 4.12.2023 att rådgiva Kokonniemen liikuntakeskus Oy om att planeringen av idrottscentret främjas genom att man utarbetar alternativ för genomförandets omfattning utöver den så kallade planversionen. Företaget rådgavs att undersöka två alternativ för genomförandets omfattning och för dessa vidare två alternativ med tanke på verksamhetens innehåll. Målet är att Kokon idrottscentrum blir en helhet som fungerar så väl som möjligt med beaktande av de ekonomiska ramvillkoren.

Kokonniemen liikuntakeskus Oy har enligt råden utarbetat fyra alternativ om omfattningen och verksamhetens innehåll. I alla alternativ förbättras Borgåbornas idrottslokaler och motionsmöjligheter

avsevärt jämfört med nuläget. Alternativen skiljer sig en aning från varandra bl.a. i fråga om ishallens läktarkapacitet, möjligheter till friidrott samt på det utrymme som reserveras för verksamhet med låg tröskel. Uppskattningarna av investeringskostnaderna för alternativen varierar mellan 45 miljoner euro och 53 miljoner euro, medan investeringskostnaderna för den ursprungliga basmodellen är uppskattningsvis cirka 60 miljoner euro. Investeringskostnaderna för alternativen innehåller inte kostnaderna för infrabyggande, som är på stadens ansvar.

Alternativ B1

Alternativet B1 innefattar utmärkta träningsförhållanden för isidrott, innebandy, gymnastik, handboll, korgboll och volleyboll samt goda förhållanden för gruppmotionering.

Ishallens läktarkapacitet är 1200 sittplatser och där finns tillräckligt med omklädningsrum samt några kontorsutrymmen, men där finns inga loger, ingen egen restaurang eller anvisat affärsutrymme.

Alternativet innehåller i praktiken inte utrymmen för verksamhet med låg tröskel.

Allaktivitetsarenan innehåller ingen löpbana utan ett rakt spår. Kast- och hoppgrenarnas funktioner förblir desamma jämfört med grundalternativet. Det finns 163 kvadratmeter affärsutrymmen och 171 kvadratmeter utbildningsutrymmen.

Investeringskostnaderna är uppskattningsvis 45 miljoner euro.

Alternativ B2

Alternativet B2 innefattar utmärkta träningsförhållanden för isidrott, innebandy, korgboll och volleyboll samt goda förhållanden för friidrott, gruppmotionering och gymnastik, dessutom fungerande förhållanden för handboll (handboll blir delvis under takskägget).

Ishallens läktarkapacitet är 1200 sittplatser och där finns tillräckligt med omklädningsrum samt några kontorsutrymmen, men där finns inga loger, ingen egen restaurang eller anvisat affärsutrymme.

Alternativet innehåller i praktiken inte utrymmen för verksamhet med låg tröskel.

Allaktivitetsarenan har en 200 m lång löpbana, det finns 163 kvadratmeter affärsutrymmen och 171 kvadratmeter utbildningsutrymmen.

Investeringskostnaderna är uppskattningsvis 47,9 miljoner euro.

Alternativ C1

Alternativ C1 innefattar utmärkta träningsförhållanden för isidrott, friidrott, innebandy, gruppmotionering, gymnastik, handboll, korgboll och volleyboll.

Ishallens läktarkapacitet är 1500 sittplatser och där finns tillräckligt med omklädningsrum samt rejält med kontorsutrymmen och affärsutrymmen. Ishallen har loger, en egen restaurang eller ett kafé samt avisade affärsutrymmen.

Alternativet innehåller i praktiken inte utrymmen för verksamhet med låg tröskel.

Allaktivitetsarenan har en 300 m lång löpbana. Det finns 438 kvadratmeter affärsutrymmen och 370 kvadratmeter utbildningsutrymmen.

Investeringskostnaderna är uppskattningsvis 51,9 miljoner euro.

Alternativ C2

Alternativ C2 innefattar utmärkta träningsförhållanden för isidrott, friidrott, innebandy, gruppmotionering, gymnastik, handboll, korgboll och volleyboll.

Ishallens läktarkapacitet är 1200 sittplatser och där finns tillräckligt med omklädningsrum samt några kontorsutrymmen, men där finns inga loger, ingen egen restaurang eller anvisat affärsutrymme.

Alternativet innehåller utrymmen för verksamhet med låg tröskel, vilka är en aning mindre än i basmodellen.

Allaktivitetsarenan har en 300 m lång löpbana. Det finns 438 kvadratmeter affärsutrymmen och 370 kvadratmeter utbildningsutrymmen.

Investeringskostnaderna är uppskattningsvis 53 miljoner euro.

Bolaget har uppskattat att alla alternativen förbättrar avsevärt Borgå stads idrottsförhållanden ur användarnas synvinkel. Företaget har uppskattat att C2 är ur ett funktionellt perspektiv det bästa alternativet med tanke på huvudgrenarnas helhet. Alternativet C1 är nästan lika bra, emedan alternativen B1 och B2 är betydligt sämre.

Kokonniemi liikuntakeskus Oy:s verksamhet

Kokonniemen liikuntakeskus Oy:s nuvarande uppdrag tar slut 15.3.2024. Det är meningen att fullmäktige beslutar om projektets omfattning i maj samtidigt som fullmäktige behandlar det ekonomiska produktivitets- och balanseringsprogrammet.

Före beslutet kan bolaget inte fortsätta den konkreta planeringen av projektet, utan koncentrerar sig på beredningen av nästa fas. Ett separat avtal bereds med bolaget om övergångsperiodens uppgifter.

tf. Stadsdirektör

Stadsstyrelsen ber nämnden för växande och lärande, stadsutvecklingsnämnden och livskraftsnämnden om utlåtande om de alternativa planerna för Kokon idrottscentrum ur perspektivet för

varje nämnds verksamhetsområde senast 19.3.2024.

Stadsstyrelsen befullmäktigar tjänsteinnehavarledningen att ingå ett avtal med Kokoniemi liikuntakeskus Oy om bolagets uppgifter från och med 15.3.2024 ända till att fullmäktige har beslutat om fortsättandet av Kokon idrottscentrums byggnadsprojekt.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt be nämnden för växande och lärande, stadsutvecklingsnämnden och livskraftsnämnden om utlåtande om planerna för Kokon idrottscentrum ur perspektivet för varje nämnds verksamhetsområde senast 19.3.2024. Olika alternativ gäller referensplaner i projekt- och detaljplaneskedet, som ännu inte tar ställning till t ex placeringen av fönster och dörrar. Synpunkter på detaljer tas i beaktandet i planeringskedet av byggnaden.

Stadsstyrelsen befullmäktigade tjänsteinnehavarledningen att ingå ett avtal med Kokonniemi liikuntakeskus Oy om bolagets uppgifter från och med 15.3.2024 ända till att fullmäktige har beslutat om fortsättandet av Kokon idrottscentrums byggnadsprojekt.

Nina Uski valdes som protokolljusterare gällande det här ärendet.

Johan Söderberg gjorde ett ändringsförslag. Förslaget förföll i brist på understöd.

Johnny Holmström, Jorma Wiitakorpi och Markku Välimäki deltog inte i behandling av ärendet på grund av jäv, förvaltningslag 28 § 1 mom 5 punkt, samfundsjäv.

Stadsstyrelsen 06.05.2024 § 145
930/12.04.01.00/2022

Beredning och ytterligare information:
förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri, finansdirektör Henrik Rainio
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Alternativen för genomförande av Kokon idrottscentrum

Nämnderna har gett sina begärda utlåtanden om Kokon idrottscentrum ur sina sektors synvinkel. Utlåtanden finns i sin helhet som bilagor till detta beslutsförslag. Deras centrala innehåll har refererats nedan.

Stadsutvecklingsnämnden konstaterade i sitt utlåtande att dess primära uppgift är att bedöma om planeringsalternativen uppfyller de mål som fullmäktige ställt upp för detaljplanarbetet. Nämnden ansåg att målen bäst uppnås i den lösning som motsvarar regionplanen, det vill säga det alternativ som kallas för grundmodellen i det bakgrundsmaterial som delats ut till nämnderna, och som finns som bilaga. Av de gallrade alternativen är det alternativ C2 som man bäst kan uppnå målen med. Genom ett stegvist genomförande skulle det vara möjligt att uppnå en tydlig identitet för området och en högklassig helhet av fasader i området, vilket var tanken med de ursprungliga målen. Tillhandahållande av

tjänster med låg tröskel är viktigt också för att bostadsområden intill såsom Gammelbacka ska kunna få bättre tillgång till närtjänster. Av de gallrade alternativen är det alternativ C2 som man bäst kan genomföra den ursprungliga planen med: kvaliteten är hög med tanke på stadsbilden, och byggnader med varierande höjder överlappar varandra på ett livligt sätt. Nämnden betonar att viktigare än att minska detaljer är att sträva efter att uppnå de uppställda målen i sin helhet till exempel genom att dela upp tidsschemat för genomförandet i faser. Detaljplanens kvalitetskrav ska uppfyllas i enlighet med bygganvisningarna, som också innehåller anvisningar för genomförandet i etapper. Därvid ska kvalitetskraven på stadsbilden och områdets struktur uppfyllas också när genomförandet framskrider i etapper. Byggandet ska göras i etapper så att stadens investeringar görs på ett hållbart sätt.

Sektorn för livskraft konstaterade i sitt utlåtande att med tanke på behoven inom sektorn anses alternativ C2 vara det effektivaste sättet att förverkliga de planerade omständigheterna med jämlik beaktan av alla användargrupperns behov samt möjliggöra motion både målinriktat och med låg tröskel, och kombinera ett högklassigt genomförande av evenemangs- och idrottsplatsen. Den förändrade situationen inom den kommunala ekonomin och Borgå stads ekonomiska balanseringsprogram talar för att skära ned genomförandet från den ursprungliga planversionen. Möjliggörandet av fullständiga förhållanden för en enskild idrottsplats eller idrottsgrenar borde inte leda till en situation där det övriga servicenätet och förhållandena för andra grenar måste skäras ned till ett minimum. Ur sektorn för livskrafts synvinkel kan version B2 inte anses vara genomförbar, eftersom genomförandet av allaktivitetshallen delvis som ett lågt utrymme gör att den inte fungerar både för idrotts- och evenemangsbruk. Avsaknaden av lokaler med låg tröskel i versionerna B1, B2 och C1 skulle begränsa Kokon idrottscentrum till att i första hand användas av föreningar och organiserad idrottsverksamhet. Avsaknaden av utrymme med låg tröskel kan uppskattas ha en negativ betydelse också med tanke på utrymmenas mångsidiga evenemangsverksamhet och annan kommersiell verksamhet.

Nämnden för växande och lärande betonade småbarnspedagogikens och skolornas möjlighet att utnyttja idrottscentrets och dess områdes utbud under dagtid, och på så sätt få grundläggande färdigheter för olika grenar på det sätt som läroplanen förutsätter.

Det mångsidiga utbudet av grenar som områdets lösningar tillåter garanterar att varje barn under sin utvecklingsperiod kan hitta lämpliga alternativ för en motionsinriktad livsstil. Olika grenar ska betraktas jämlikt även ur olika könsperspektiv.

Toppidrott och hobbymotion ska balanseras. I fortsättningen är det avsevärt att Kokonområdet till skäliga interna priser är tillgängligt för stadens interna kunder, det vill säga skolelever och barn inom småbarnspedagogiken, men även för idrottsakademin.

Användningen ökar dragningskraften av hobbyer och i fortsättningen har de mest ivriga idrottarna en väg till toppidrotten.

I utlåtandet betonades betydelsen av entréhallar med låg tröskel i övergången från skoldagen till hobbyverksamhet. När man hämtar och transporterar barn kan entréhallen fungera som väntplats, i stället för att barnen står eller rör sig på parkeringsplatser och gårdar, vilket kan leda till farliga situationer. I utlåtandet framhölls dessutom betydelsen av hjälplokaler.

I utlåtandet konstaterades det att en fungerande entrélösning möjliggör en bra mötesplats med låg tröskel för ungdomsväsendet och skapar gemenskap mellan alla användargrupper. Dessutom tog nämnden upp prisnivåns betydelse för tjänsternas användbarhet.

Det vore viktigt att prisnivån för den eftersträvade helheten som ett alternativ som staden erbjuder barn under dagtid inte heller stiger så högt att sektorn för växande och lärande inte har råd med den eller att de nya grenarna som syns som reservationer inte längre skulle rymmas i området.

Kokonniemen liikuntakeskus Oy har på tjänsteinnehavarledningens begäran lämnat en preciserad utredning om alternativet C2, som i enlighet med utlåtandena bäst motsvarar de mål som stadsfullmäktige ställt upp för genomförande av idrottscentret. Utöver nämndernas utlåtanden finns även bolagets utredning som bilaga till denna beslutsproposition.

I bolagets proposition lyfter man fram följande utgångspunkter och mål som styrt planeringen samt bedömer genomförandevalternativet C2 enligt dem.

Man har kommit fram till lösningen genom att söka en helhet som så väl som möjligt motsvarar flera olika hobbygruppers behov på ett jämlikt sätt och gör det möjligt att ordna olika evenemang. Samtidigt har man strävat efter att utveckla förhållanden som också möjliggör idrott som syftar högre än till basnivå.

Alternativ C2 innefattar en ny ishallshelhet samt en allaktivitetsarena som kan modifieras så att den lämpar sig för många slags användning. I alternativ C2 har man beaktat lokalbehoven för idrott med låg tröskel och möjligheten till gemensam användning av den omfattande hallen i sin helhet. Det centrala läget för lokaler med låg tröskel gör idrottscentrumet till en koncentration av kollektiv idrott och fritid som möjliggör nya sätt att bemöta varandra.

Nybyggnadens lokaler ersätter och kompletterar de nuvarande förhållandena i Borgå, men lösningen strävar framför allt efter att svara mot framtidens behov. Enligt utredningarna påverkas lokalbehovet under de följande årtiondena inte bara av utvecklingen av enskilda grenar utan också i betydande grad av befolkningsstrukturens utveckling (åldrande befolkning) och till exempel av föränderliga klimatförhållanden. Inomhusidrottens lokalbehov och användargrupper kommer under de kommande

decennierna att vara alltmer varierade och disparata jämfört med nuläget.

Genom att ordna evenemang kan man skapa betydande regionalekonomiska effekter och öka dragningskraft. Man har strävat efter att beakta evenemangsproduktionens möjligheter vid dimensioneringen av helheten och genom separata lösningar för gemensam användning som stöder detta.

I stället för att koncentrera sig på separata byggnader har man slagit ihop projekten till en totalinvestering som gör det möjligt att på en gång åtgärda identifierade behov så att slutresultatet kan nå snabbare. Förbättringen av förhållandena och områdets allmänna intryck kan genomföras inom samma rimligt begränsade tid.

Alla idrottslokaler kan drivas som en helhet vilket gör det möjligt att i framtiden utveckla idrott och evenemang i Borgå på ett övergripande och jämlikt sätt. Samtidigt kan fastigheternas underhåll och förvaltning, inklusive bland annat energieffektivitet, ordnas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Dessutom kan kostnadsstrukturen i helheten styras exakt.

I bolagets proposition framförs dessutom kostnader för genomförandet samt ett rumsprogram på projektplansnivå.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att det med tanke på Kokonniemen liikuntakeskus Oy:s utredning som refererats ovan, nämndernas utredningar och de mål som fullmäktige ställt upp är motiverat att genomföra projektet för idrottscentrumet i Kokon enligt alternativ C2.

De ekonomiska konsekvenserna av byggandet av idrottscentret har bedömts som en del av stadens ekonomiska produktivets- och balanseringsprogram. På grundval av de kalkyler och utredningar som gjorts som del av detta program ska man anse att nivån på de kostnader som byggandet och upprätthållandet av idrottscentret samt användningen av det medför inte är sådana att stadens ekonomi inte klarar av dem. Alternativ C2 är därför också ekonomiskt möjligt att genomföra.

Som det konstateras i presentationstexten för det första behandlingsskedet i detta beslutsärende, utarbetades genomförandernalternativen B1, B2, C1 och C2 som nämnderna hade att bedöma utgående från det uppdrag som stadsstyrelsen som fungerade som styrgrupp för projektet gav bolaget 4.12.2023, det vill säga att söka efter alternativ i genomförandets omfattning så att Kokon idrottscentrum blir en så välfungerande helhet som möjligt med beaktande av de ekonomiska villkoren. På basis av det utredningsarbete som gjorts ska det således anses att genomförandernalternativet C2 är en kostnadseffektiv modell för att förverkliga de operativa mål som ingår i det och som hänför sig till stadens helhetsekonomi samt stadsbilden.

Kokonniemen liikuntakeskus Oy:s uppdrag i projektets vidareutveckling

Kokonniemen liikuntakeskus Oy har hittills skött planeringsuppgifter i projektplaneringen av idrottscentret i enlighet med uppdragsavtalet mellan staden och bolaget. Bolaget har en styrelse som representerar mångsidig sakkunskap och som har uppvisat sin funktionsförmåga. Bolaget har utfört sina uppgifter sakkunnigt och inom bestämda tidsfrister. Bolaget ska anses ha skött planeringsarbetet med sakkunskap, och ha goda förutsättningar att gå vidare med projektplaneringen i nästa skede, byggnadsplaneringsskedet, och att under byggnadsskedet fungera som byggherre för stadens räkning. På motsvarande sätt som i det avslutade projektplaneringsskedet, är det nödvändigt att ingå ett uppdragsavtal mellan staden och bolaget för det investeringskede som nu inleds.

Bolaget ges planeringsansvar över det område som beskrivs i bild 9 i den bifogade propositionen, där alltså det ovan beskrivna alternativet C2 finns. I stadens budget har reserverats ett tillräckligt anslag för att staden kan finansiera bolagets verksamhet under detta år. Planeringen och genomförandet av idrottscentrets utomhusområden är stadens uppgift.

Bolagets uppgifter och roll i ibruktandet av idrottscentret avgörs under investeringsfasen.

Bilagor:

Kokonniemen liikuntakeskus Oy:s utredning om alternativ C2

Stadsutvecklingsnämndens utlåtande

Livskraftsnämndens utlåtande

Utlåtande från Nämnden för växande och lärande

tf. Stadsdirektör

Stadsstyrelsen beslutar föreslå stadsfullmäktige att projektet för Kokon idrottscentrum genomförs på det sätt som anges i alternativ C2.

Stadsstyrelsen beslutar dessutom föreslå stadsfullmäktige att man med Kokonniemen liikuntakeskus Oy ingår ett uppdragsavtal om investeringsfasen för idrottscentret.

Beslut

Nina Uski gjorde följande ändringsförslag som stadsstyrelsen beslutade enhälligt godkänna.

Stadsstyrelsen beslutade föreslå för stadsfullmäktige att projektet för Kokon idrottscentrum genomförs på det sätt som anges i alternativ C2 med följande tillägg: För huvudishallen görs en reservation för att öka publikkapaciteten från de ursprungligen planerade 1200 platserna med ytterligare en läktare med 300 ståplatser. Den andra ishallen utvidgas från sin ursprungliga design för att ge minst lika många publikplatser runt rinken som för närvarande finns i den befintliga ungdomshallen. En preliminär uppskattning av kostnadseffekten av dessa åtgärder är cirka 0,5 MEUR.

Stadsstyrelsen beslutade dessutom föreslå stadsfullmäktige att man med Kokkonniemen liikuntakeskus Oy ingår ett uppdragsavtal om investeringsfasen för idrottscentret.

Johan Söderberg, Matti Valasti, Markku Välimäki och Jorma Wiitakorpi deltog inte i behandlingen av ärendet.